

Galuzsnya Jelszi ony. 11
Jávorkuti bgy. ↓
Pebőfi bgy.

5

Beszámoló jelentés a Miskolci Bányász SK.
és Karsztkutató Szakosztály 1967.
munkájáról.

Kutatócsoportunk tevékenységét igen kedvezőtlenül befolyásolta, az év elején végrehajtott nagyarányú létszámátcsoporthozás. Munka és lakóhely változások következtében erősen megfogytakozott létszám csoportunk, erőfeszítéseink ellenére sem tudta hatékonyan folytatni a Bükkszentkereszti Galuzsnya-viznyelő 50 méter mélységet meghaladó akna-rendszerének tovább mélyítését. A Hólóstetői viznyelőben is, csupán az állagmegóvási munkálatokat végeztük el.

Juniusra befejezést nyert csoportunk újraszervezése, s ezt követően már nagyobb feladatok elvégzésére is vállalkozhattunk.

Választásunk elsősorban azért esett a Jávorkuti viznyelő-barlangra, mivel itt könnyebbnek tűnt a már 500 méter hosszúságot meghaladó járatok további feltárása, mint az utóbbi időben megbontott, s erősen feliszapolt nyelőink kitisztítása. Elhatározásunkat indokolták a korábbi vízjelzéses vizsgálatok eredményei is, melyek a Garadna-forrással kimutatott hidrológiai összefüggés kapcsán, nagyméretű barlangrendszer feltárásának lehetőségére derítették fényt. A Garadna, a Bükk hegység sorrendben a 2-ik legnagyobb vízrendszere. Méreteire jellemző, hogy a feltételezett barlangi főág, - mely a Nagymező tébrei alól indul és Ómasánál végződik- meghaladja a 10 km-es hosszúságot. Kétséget kizáróan e főágba táplál a Csipkés-kuti visszafolyó, majd a Jávorkuti és Bolhási patakok vize, illetőleg ezek barlangi járatai, melyek szintén jelentősen növelik a rendszer méreteit. A Garadna forrás és tulfolyói az átlagos vízhozam 50-szeresét is képesek esetenként produkálni. Így feltehetően a szifonos, s részben eliszapolt alsó barlangon kívül, tégas emeleti járatok vezetik le az áradmányvizek jelentős részét.

A Jávorkuti barlang, melyet 13 esztendeje az M.H.T. Zsomboly kutatói kb. 500 m. hosszban tártak fel, e nagy barlang töredékének tekinthető csupán. Egy agyaggát építése majd a viznyelő kibontását követően ekkor akna-rendszerbe, majd innen lejtős patakos ágba jutottunk, amely fokozatosan egyre színtesebb, feliszapolt, szifonos járatá változott. A Luna tómet elérve a K-Ék. irányu cseppkőves Feltáróágon át innen a kb. 100 m hosszúságu patakos ágba jutottunk, melynek be és elmenő szifonjai annak idején a feltáró munka befejezését jelentették. A barlang további kutatását 10 esztendei indokolatlan mellőzés után, csoportunk folytatta.

Az eltömődött lejárati szakaszok újra bontását 980 munka-
órás gátépítés vezette be. A beton völgyzárógátba toló-
zárral ellátott csövet építettünk be, mely a vízbetörési
veszély kizárását eredményezte.

Augusztusi két hetes kutató táborunk alatt kibontottuk a
leiszapolt lejárati szakaszokat, majd a szifonos részek
bővítésével paralel megkezdtük a Vizes-ág bejövő szifon-
jának áttörését. Az elmenő szifon kerülő járatát pedig
25 m. hosszban bontottuk ki. November 7-i 48 órás leszállá-
sunkon a Luna terem környékén mintegy 50 méternyi járat-
szakaszt, a Patakos ágban viszont a páratlanul szép Auróra
termet tártuk fel.

További expedícióinkon a csapadéksze ény időjárás lehetővé
tette a Patakos-ág elmenő szifonjának bontását is.
Itt agyaggátat emeltünk, s így a víztelenített, s szifonnak
vélt sziklafüggőnyt áttörve kitermesedő járatrészbe
jutottunk. Megállapítottuk, hogy e járat mélypontján,
egy feliszapolt hasadékból szivárog el a víz, mely emberileg
nem járható, s az állandó vízveszély miatt bővítése nem
oldható meg. Az alsógáttal egyidőben a bejövő szifonnál
épített gátunk rendkívüli nagy vízmennyiséget fogott fel,
s ezzel beigazolodott korábbi feltevésünk, miszerint a
bejövő szifonon túl nagyméretű kb. 2-3 km-es barlang-
szakasz feltárására számíthatunk. Mivel a gyakorlatilag
áttörhetetlen elmenő szifon mögötti barlangszakaszon
egyesül a Jávorkuti s a Bolhási barlang a feltételezett
Főággal, így igyekszünk mindent elkövetni, hogy barlangunk
eddig megkutatatlan pontjainak valamelyikéről bejussunk a
szifon mögé.

A IV.n.évben Kisfensík K-1 részén megkezdtük a Kőlyuk
III. barlang anyaggal eltömött 15 méter hosszúságú
ferde-aknájának bontását, s jelenleg 25 m hosszúságot
értünk el. A hegylába felé alsóbbszinten nyíló Kőlyuk
III. barlang a nagyméretű Kőlyuk I. és Kőlyuk II. bar-
langok mellett méreteivel eltörpül. Jelentőségét első-
sorban így abban látjuk, hogy az itt kezdeményezett
kutatás elősegítheti a Kisfensík kiemelkedési fázisainak
pontosabb rekonstruálását. Az inaktív barlang további
feltárását akkor kívánjuk végezni, amikor vízveszélyes
munkahelyeinken szüneteltetni kell a kutatást.

Ugyancsak e társágban december 30-án egy reménykeltő
viznyelő eltömődésének átbontását követően korodált-
falú akna peremére jutottunk. Az így megnyílt 20 méter
mélységű aknába december 31-én sikeres leszállást haj-
tottunk végre. Az aknából ferde járaton majd egy szü-
kületen átjutva mintegy 25 méter mélységben a járat
erősen feliszapolt szinten szakaszba ment át.
Ennek megkutatását a következő évben kívánjuk elvégezni.

Petőfi 63

Amennyiben a feltáráásra kerülő barlang méreteivel, vagy szépségével rászolgálna, úgy lánglelkű költőnk születésnapjának - mely egybeesik e barlang feltáráásának kezdetével - a Petőfi barlang elnevezésével is szeretnénk emléket állítani.

P e r e c e s .1968.január.3.

Jaskó László
Jaskó László
Sportkőri elnök

Kositzki József
Kositzki József
csop.kut.vez.

Várszegi Sándor
Várszegi Sándor
szakosztály vez.